

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro předškolní vzdělávání

Mateřská škola Frýdek - Místek - SKALICE

s názvem

Poznáváme svět kolem nás

„Jedna, dva, tři, čtyři, pět,
poznáváme ten náš svět,
postavíme z kostek hrady,
najdeme si kamarády,
zpívání a tancování,
hraní, spaní, povídání,
to mě baví velice
v naší krásné školice.“

Motto:

"Úsměv dětí na tváři, celý svět nám rozzáří!"

Č.j. :346/ZŠ/2021

Platnost: od 1. 9. 2023 do doby neurčité

Vypracovaný na základě RVP PV č.j. 32 405/2004-22 (aktualizovaného září 2021)

Ve Frýdku-Místku - Skalici 31. 8. 2023

Zpracovala: Bc. Jana Válková

OBSAH

1	Identifikační údaje o škole.....	4
2	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
2.4	Školní zahrada.....	6
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky.....	8
3.4	Organizace.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	9
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	10
3.7	Spoluúčast rodičů.....	10
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11
3.9	Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných.....	12
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	13
3.11	Podmínky vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	14
3.12	Rozvoj digitální gramotnosti.....	15
4	Organizace vzdělávání.....	16
4.1	Počet tříd včetně bližší charakteristiky.....	16
4.2	Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy.....	18
4.3	Povinné předškolní vzdělávání a distanční výuka.....	18
4.4	Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání.....	18
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	20

5.1	Zaměření školy.....	20
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	20
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	20
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	21
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	22
6	Vzdělávací obsah	23
6.1	Integrované bloky.....	24
6.1.1	1. IB. DARY PODZIMU	24
6.1.2	2. IB. ZIMNÍ KOUZLENÍ.....	29
6.1.3	3. IB. JARNÍ PROBUZENÍ.....	35
6.1.4	4. IB. LETNÍ DOVÁDĚNÍ	41
7	EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA.....	45
7.1	Evaluační a časový plán školy.....	47

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

**Název
právnícké osoby:** Základní škola a mateřská škola Frýdek – Místek – Skalice 192,
příspěvková organizace

**Statutární orgán
právnícké osoby:** Mgr. Denisa Rožnovská Rojíčková – ředitelka

**Zástupce ředitele:
pro MŠ** Bc. Jana Válková

Identifikátor: 600 133 800

Adresa: Frýdek – Místek – Skalice č. 192 , 738 01

Kontakt: telefon: 558 659 026
e-mail: zs.skalice@skolaskalice.cz
ms.skalice@skolaskalice.cz
internet: www.skolaskalice.cz

Právní forma: příspěvková organizace

IČ: 75029782

Zřizovatel: Statutární město Frýdek-Místek
právní forma: obec, IČO 00 296 643

Adresa: Radniční 1148, 738 22 Frýdek-Místek

Právnícká osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

1/	Základní škola	IZO : 102 068 640
2/	Mateřská škola	IZO : 107 622 262
3/	Školní družina	IZO : 119 600 285
4/	Školní jídelna	IZO : 103 020 586

Ředitelka školy

.....
Mgr. Denisa Rožnovská Rojíčková

.....
razítko školy

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: trojtřídní MŠ

Počet učitelek: 6

V případě potřeby a možností, je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. asistent pedagoga, chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Mateřská škola je součástí ZŠ. Nachází se v prostředí mezi rodinnými domy vesnického rázu. Od města F-M je vzdálená 8 km. Skalice je okrajovou částí města F-M a lze se zde dostat městskou hromadnou dopravou, kterou také využíváme pro kulturní aj. návštěvy města a okolí. Ke škole patří velká oplocená zahrada a školní hřiště s využitím různých herních prvků pro děti. Samotná poloha objektu nabízí, kromě her na školní zahradě a hřišti, také množství zajímavých námětů k vycházkám, ať už se jedná o pozorování života v přírodě při vycházkách na louku, nebo do lesa k Myslivecké chatě a krmelci, kde pořádáme besedy s myslivci. Pohyb ve volné přírodě umožňuje dětem zdravý růst a vědomí, že příroda je neoddelitelnou součástí jejich života. Váží si jí, milují ji a jsou ochotni ji chránit.

2.3 Charakter a specifika budovy

V prvním podlaží se nachází ředitelna, šatny, dvě třídy MŠ, kabinet učitelek, umyvárna a toaleta. V suterénu je umístěná třetí třída MŠ.

Ke stravování dětí slouží jídelna umístěná v suterénu. Tam je také kuchyň, která připravuje stravu a pitný režim i pro žáky ze ZŠ, zaměstnance a cizí strážníky. Kuchyň, jídelna a ostatní přilehlé prostory prošly rekonstrukcí a odpovídají technickým a hygienickým normám. Technický stav v celé budově je poznamenán postupnou údržbou a renovací. V budově školy již došlo k rekonstrukci elektrorozvodů, výměně osvětlení, výměně oken, střešní krytiny, zateplení budovy. Od roku 2020 - 2021 prošla škola další rekonstrukcí ve spolupráci s Magistrátem města F-M. Škola má novou vzduchotechniku, hydroizolaci k cirkulaci vzduchu a snížení vlhkosti v budově. Významným ekologickým prvkem naší školy je také retenční

nádrž, kterou jsme získali ve spolupráci s magistrátem F-M. Retenční nádrž slouží k zachytávání dešťové vody pro další její využití. Všechny prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Budova je vytápěna elektrickými akumulacími kamny.

2.4 Školní zahrada

Školní zahrada je pro nás místem, kde jsou umožňovány dětem rozmanité hravé, pohybové, výtvarné, tvořivé a sezónní aktivity dětí. Na hřišti máme možnost využít hry s míči, různé soutěže, jízdu na koloběžkách, odrážedlech, hry s vodou a v zimě využíváme svah k bobování a sáňkování. V jejím prostoru se nachází 2 pískoviště zabezpečená ochrannou sítí, pergola, dva domečky pro dětské hry větší domeček slouží dětem z družiny. Dále se na zahradě nacházejí dvě kyvadlové – vahadlové, dvě závěsné a dvě pružinové houpačky, kovové průlezky a klouzačka. Rovněž máme novou hrací a průlezovou sestavu, která byla hrazena z projektu „Prazdroj lidem“. Herní prvky na školní zahradě, slouží k rozvoji pohybových dovedností dětí.

3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory ke hře i volnému pohybu dětí. Prostředí je vyhovující pro různé aktivity individuální i skupinové. Hygienické zařízení MŠ, nábytek a další vybavení odpovídá hygienické vyhlášce a antropometrickým požadavkům. Je zdravotně nezávadné, bezpečné a estetické. Vybavení hračkami, pomůckami a didaktickým materiálem je v souladu s počtem dětí i jejich věkem a je průběžně obměňováno a doplňováno. Hračky a pomůcky jsou umístěny na dobře viditelných místech. Děti se podílejí na výzdobě mateřské školy svými výtvy. Dětské práce jsou přístupné dětem i jejich rodičům. Kolem budovy se rozprostírají dvě velké zahrady, které jsou celoročně využívány. Je na nich dostatek místa i pomůcek k pohybovým aktivitám. Přírodní zahrada s altánem rozvíjí kreativitu, poznávání a smyslové vnímání. Všechny vnitřní i vnější prostory mateřské školy splňují bezpečnostní normy dle platných předpisů.

Všechny třídy jsou vybaveny stoly a židlemi pro děti tak, aby splňovaly zadaná kritéria. Zdravotně hygienické zařízení odpovídají počtu dětí, jsou bezpečná a zdravotně nezávadná.

Třídy jsou dobře vybaveny hračkami, pomůckami, náčiním, výtvarným materiálem aj. Vše doplňujeme a obnovujeme průběžně dle potřeby v závislosti na finanční možnosti školy. Vybavení odpovídá věku a počtu dětí. Většina z nich je umístěna tak, aby si je děti mohly samy vzít a poté samy ukládat. Máme stanovena pravidla pro jejich využívání. Výtvarné práce dětí tvoří výzdobu v šatnách a na chodbě, jsou přístupné ostatním dětem a rodičům.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici dostatek tekutin, mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly, děti do jídla nenutíme, domlouváme se s dětmi na kompromisu tak, aby děti alespoň ochutnaly a vybraly si samy, co ochutnají. V jídelníčku jsou uvedena čísla alergenů. Pedagogové a ostatní zaměstnanci školy se chovají podle zásad zdravého životního stylu a svým vystupováním a jednáním poskytují dětem přirozený vzor. Dle domluvy se zákonnými zástupci, pomalu

zvykáme děti na ochutnávky malého množství jídla, dle výběru dítěte. Mateřská škola má svůj denní řád a pravidelný rytmus, avšak v případě potřeby je možnost domluvit se individuálně na pozdějším příchodu či dřívějším odchodu z MŠ. Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku (dopoledne i odpoledne v letních měsících), mimo extrémně nepříznivé počasí. Program je po celý rok přizpůsobován kvalitě ovzduší a počasí. Mateřská škola dětem poskytuje dostatek prostoru k volnému pohybu a hře uvnitř i na zahradě. Každé dítě má prostor pro aktivity podle vlastní volby spontánní hry. Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku jednotlivých dětí, děti ke spánku nenutíme, nabízíme jiný klidový program místo odpočinku na lehátku.

3.3 Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy usilují o to, abychom vytvořili dětem takovou „školku“, kde by se cítily spokojené, aby byla přitažlivá pro všechny děti a aby náš program oslovil každé dítě předškolního věku. Rovněž vytváříme podmínky pro:

- umožnění adaptačního procesu nově přichozím dětem
- respektování a uspokojování osobních potřeb dětí při zohledňování jejich individuálních schopností
- vytváření vztahů mezi učitelkou a dítětem na základě rovnosti a partnerství, pocitu jistoty, ochrany a bezpečí, třída je pro děti kamarádským prostředím, v němž jsou rády
- rovnocenné postavení všech dětí, jejich volnost a osobní svobodu v rámci nutnosti dodržování potřebného řádu a vytváření pravidel chování ve skupině, při hře, při setkání se ZŠ
- podporu seberealizace a její hodnocení pro zdárný vývoj dítěte je potřebné, aby mělo dostatek přiměřených podnětů. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování a jakékoliv násilí vytváření neformálních vztahů mezi dětmi ve třídě a nenásilné ovlivňování prosociálním směrem (prevence šikany)

3.4 Organizace

- denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí a aktuální dění
- do denního programu jsou pravidelně zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity
- pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání
- děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí
- při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuální adaptační režim
- denní program je vyvážený správným poměrem spontánních a řízených činností, děti mají dostatek času ke spontánním hrám, k dokončení a pokračování v činnosti
- veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činnosti, pracovaly svým tempem
- jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti dětí
- je dbáno na osobní soukromí dětí, dle potřeby mají možnost uchýlit se do klidného koutu a neúčastnit se činností, je možnost soukromí při osobní hygieně
- plánování činností vychází z potřeb, zájmů a individuálních schopností dětí
- materiální podmínky jsou připravovány včas
- ve třídě mateřské školy není překračován stanovený počet dětí

3.5 Řízení mateřské školy

- povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny
- je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek
- při vedení zaměstnanců zástupkyně ředitele vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, ponechává spolupracovníkům dostatek pravomocí a respektuje jejich názor

- zástupkyně vyhodnocuje práci učitelek, pozitivně je motivuje a podporuje vzájemnou spolupráci
- plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby
- zástupkyně na základě podnětů učitelek vypracovává školní vzdělávací program, s učitelkami vytváří třídní vzdělávací program s integrovanými bloky, evaluační činnosti jsou smysluplné a užitečné
- mateřská škola spolupracuje se Základní školou ve Skalici, s odborníky poskytujícími pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí

3.6 Personální a pedagogické zajištění

- Všichni pedagogičtí zaměstnanci v MŠ mají předepsanou odbornou kvalifikaci, nebo si ji studiem dodělávají.
- Pedagogové i provozní zaměstnanci (kuchařky a uklízečka) pracují na základě jasně vymezených a vytvořených pravidel.
- Pedagogové se sebevzdělávají a udržují svůj profesní růst.
- Přímá pedagogická práce je rozvržena tak, aby vždy byla zajištěna pedagogická péče
- Zaměstnanci jednájí, chovají se a pracují profesionálně.
- Péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je zajištěna ve spolupráci s příslušnými poradenskými zařízeními.

3.7 Spoluúčast rodičů

Spolupráce s rodinou je důležitou oblastí, kterou naše mateřská škola preferuje - otevření se rodině jako partnerovi, umožnění spolurozhodování ve věcech týkajících se péče o děti a jejich vzdělávání. Spolupracujeme s rodiči na základě partnerství a nabízíme jim tyto formy spolupráce:

- organizujeme třídní schůzky a besídky
- individuální rozhovory s rodiči o pokrocích a prospívání dítěte
- provádíme názornou agitaci / nástěnky v šatně, výstavy Vv prací/, dostatečně informujeme o všem, co se v mateřské škole děje

Pro děti společně s rodiči organizujeme tyto akce:

- podzimní sportovní odpoledne – společně se ZŠ (říjen - listopad)
- pořádáme vánoční vystoupení dětí – společně se ZŠ (prosinec)
- vyrábíme s dětmi výrobky pro vánoční nebo velikonoční jarmark
- společně se ZŠ pořádáme velikonoční dílničky
- organizujeme karneval – společně se ZŠ (leden)
- pořádáme pasování předškoláků na školáky
- Velikonoční jarmark – společně se ZŠ (duben)
- Den rodiny - besídka (květen)

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Mateřská škola poskytuje rodičům podle jejich potřeb informace z oblasti předškolního vzdělávání, doporučuje jim zajímavé přednášky, knihy, podporuje rodinnou výchovu a pomáhá s výchovou a vzděláváním.

Rodiče mohou vyjadřovat svůj názor, podílet se na přípravách různých akcí a zapojovat se do života školy. Rodiče spolupracují s učitelkami, konzultují s nimi výchovné cíle a rozvoj dítěte, řídí se závaznými dokumenty školy, se kterými byli seznámeni. Mateřská škola se snaží s rodiči vytvářet spolupráci založenou na důvěře, otevřenosti, a porozumění a jednat s nimi jako s rovnocennými partnery.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami postupujeme podle podmínek RVP PV, stanovených zákonů, vyhlášek a dalších předpisů. V tomto případě spolupracujeme s rodiči, s PPP, SPC, lékaři a dalšími odborníky. Přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je plně v kompetenci ředitele školy. Na základě RVP PV, podle kterého je naše ŠVP PV vypracováno, poskytujeme individuální vzdělávání dětem s přiznanými podpůrnými opatřeními. U dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (dětí se zdravotním postižením, děti se zdravotním znevýhodněním a děti se sociálním znevýhodněním) s potřebou podpůrných opatření proběhnou nezbytné úpravy ve vzdělávání, které odpovídají zdravotnímu stavu,

kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte. Tyto děti budou vzdělávány s podporou asistenta pedagoga a to ve třídě i mimo ni. Asistent pedagoga a speciální pedagog pracuje s dítětem na základě doporučení z SPC a vhodně stimuluje dítě. Mateřská škola spolupracuje s rodiči dítěte, individuálně s nimi konzultuje pokroky a výchovně vzdělávací postupy.

Obecné podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami:

- spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálně pedagogickým centrem, zdravotnickým zařízením (diagnostika, doporučení pro výuku, úprava školního prostředí)
- připravenost učitelů na výuku dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření
- úzká spolupráce učitele se speciálním pedagogem, asistentem a spolupráce pedagogů se zákonnými zástupci
- vhodná organizace výuky
- umožnit dítěti používat vhodné relaxační a kompenzační pomůcky
- respektovat zdravotní stav jedince
- při hodnocení zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění
- potřeba navýšení finančních prostředků

Individuální péči věnujeme také dětem s odkladem školní docházky. Na základě pedagogické diagnostiky učitelky pomáhají rodičům při rozhodování o zahájení školní docházky dítěte. V případě potřeby doporučují odborné vyšetření v pedagogicko – psychologické poradně, vypracovávají dotazník k vyšetření. Při práci s dětmi s odkladem školní docházky se učitelky zaměřují na rozvoj všech oblastí důležitých pro dosažení školní připravenosti – rozvoj motoriky, grafomotoriky, sluchové a zrakové percepce, komunikace, pozornosti, paměti, myšlení, samostatnosti a aktivity.

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola umožňuje, vzdělávání nadaných dětí a to za pomoci vytváření vhodných podmínek, které budou vycházet ze závěru psychologického vyšetření a bližší specifikace dané

oblasti, typu a rozsahu nadání, k zajištění dalšímu rozvoji dovedností a schopností nadaného dítěte. Mateřská škola se bude držet doporučení z PPP a bude vhodně nabízet didaktické pomůcky a materiály. Mateřská škola stanoví pedagoga školy, který bude sledovat vývoj mimořádně nadaného dítěte a komunikovat se školským poradenským zařízením.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

O přijetí dítěte do mateřské školy vždy rozhoduje ředitel mateřské školy. V mateřské škole jsou pedagogičtí pracovníci připraveni zajistit kvalitní podmínky, přijmout opatření k zajištění bezpečnostních, hygienických, prostorových i materiálních, včetně přizpůsobení organizace vzdělávání. Škola je vybavena bezpečnými a podnětnými hračkami i pro dvouleté děti. V případě hraček pro starší děti jsou uschovány na bezpečném místě, nebo uzavřené ve skříňkách. Výchova a vzdělávání dětí v batolecím věku se tedy musí maximálně přizpůsobit vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám tak, aby byla vývojová specifika v plné míře respektována. Každému dítěti je třeba poskytnout pomoc a podporu v takovém rozsahu, který individuálně potřebuje a v kvalitě, jež mu vyhovuje. Proto je nutné, aby vzdělávací působení vycházelo z pedagogické analýzy – z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb dítěte, ze znalosti jeho aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace a pravidelného sledování jeho rozvojových a vzdělávacích pokroků. Jen tak je možné zajistit, aby výchovné a vzdělávací aktivity probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, aby každé dítě bylo citlivě podněcováno, pozitivně motivováno a vhodně stimulováno.

Přijetí dětí mladších tří let budeme zvažovat na základě jejich zralosti, počtu, při celkovém počtu dětí ve třídě, a to i s ohledem na svoji osobní odpovědnost. Na základě Školského zákona je možné využití zkušebního pobytu dětí v délce 3 měsíců. Pro děti v této věkové kategorii je velmi obtížné přizpůsobovat se velkému kolektivu, je to období rozvoje myšlení a řeči. Vycházíme z toho, že se dítě nejlépe učí nápodobou a na základě tzv. dovednostního tréninku (časté opakování určité činnosti tak dlouho, až si ji dítě podvědomě osvojí). Dětem předáváme elementární dovednosti a rozvíjíme ho po všech stránkách, učíme ho základním sociálním a hygienickým návykům. Využíváme dětské přirozené zvědavosti k získávání nových poznatků ve formě her, písniček, knížek atd.

Cílem je seznamování dětí s prostředím, vrstevníky, zaměstnanci školy. - budování pocitu bezpečí, důvěry, citovému vztahu k dětem i zaměstnancům školy - rozvíjení sebeobslužných činností - podpora přirozeného rozvoje řeči, včasná diagnostika opožděného vývoje řeči - dovednost řešení konfliktu mezi dětmi - rozvíjení hrubé i jemné motoriky - seznamování s jednoduchými pravidly - nenásilné zapojení do společných činností.

Důraz klademe na dostatek pohybu, což umožňuje vhodné, vstřícné, podnětné a obsahově bohaté prostředí i okolí mateřské školy.

3.11 Podmínky vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

3.12 Rozvoj digitální gramotnosti

Svět kolem nás se velmi rychle mění a je nezbytné, aby se děti naučily digitální gramotnosti a přecházely od jednoduchých úkolů, až po ty složitější. Digitální gramotnost, je dovednost, která rozvíjí vnímání času, prostorové vnímání, znalost základních předložek popisující pozice dvou objektů vůči sobě (před, za, vedle, nad atd.), chápání souvislostí různých procesů a dějů, které dětem pomáhají řešit úkoly a situace, učí se myslet kreativně, dokáží řešit jednoduché problémy. Rozdělí celek na jednotlivé části (dekompozice), rozdělí úkol na jednotlivé, snadněji splnitelné kroky, dovedou z částí poskládat celek, zkontrolují postupy a dokáží rozpoznat chybu (detekce chyb), dovedou opravit chybu např. v logickém řešení úkolu, rozlišují piktogramy a šipky, přečtou postup s využitím šipek a piktogramů, dokáží navrhnout řešení vedoucí k cíli, vysloví, popíší svoje nápady a myšlenkové pochody, dokončí řešení úkolu a ověří správnost řešení, dokáží doplnit řadu či opravit chybu, naplánují a provedou příkazy např. při hře s robotickou hračkou. Děti tak mají k dispozici např. robotické digitální hračky (Made Andy, Zigybot Woki), Albi knihy, Albi pexesa, Albi puzzle, bzučáky, Sweetbox. Děti v mateřské škole nepotřebují hned začínat s počítači nebo tablety, ale mohou si hrát a řešit různé logické hry na čtvercové pochozí síti, rozvíjet si matematické představy a řešit logické úlohy, rozvíjet infromatické myšlení a svou kreativitu prostřednictvím aktivit, které nejsou "digitální". Poté postupně přecházet na robotické pomůcky a až později na digitální technologie.

4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Druh provozu školy: Celodenní

4.1 Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Děti jsou zařazovány do jednotlivých tříd podle věkového uspořádání. Předškolní vzdělávání v naší MŠ se přizpůsobuje vývojovým kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí. Pro dítě je činností přirozenou a nenásilnou, učení probíhá převážně formou individuálních, skupinových a frontálních činností.

Vzdělávací činnost je založena na přímých zážitcích dítěte, na jeho samostatné činnosti, aktivní účasti a individuální volbě, na dětské zvědavosti, hře a potřebě objevovat. Děti tak nepřebírají hotové poznatky, či vědomosti, protože na mnohé takto přijdou samy. Vyhledáváním v encyklopediích, prací s knihami, pomůckami rozvíjíme slovní zásobu, fantazii a samostatnost.

Vhodnou motivací vzbuzujeme a udržujeme zájem dítěte o činnost a její dokončení. Spontánní a řízené aktivity realizujeme formou individuálních a skupinových činností.

Naše aktivity obsahují :

- prvky her a tvořivosti
- radost z učení
- potřebu poznávat nové
- vyjádření představivosti a fantazie kresbou, malováním, konstruováním, zpěvem, hudbou pohybem
- rozvoj schopnosti komunikovat s okolím

Zvolený optimální režim dne dává mnoho příležitostí pro dostatek pohybu, lokomoční a zdravotní cvičení, zdravou výživu a poznávání zdravého životního stylu.

Třída Veverky

Třída „Veverky“ se nachází v prvním patře, je určena dětem od 2,5 – 4 let věku dítěte. Do třídy se vchází přes samostatnou šatnu, která je dostatečně prostorná. Ze šatny je vchod do umývárny a k dětským toaletám. Vlastní třída je obdélníkového tvaru. Dvě stěny jsou zastavěny nábytkem, v jedné jsou uloženy didaktické pomůcky, hry pro spontánní hru, ve druhé jsou uloženy výtvarné pomůcky. V přední části třídy jsou umístěny stolečky pro výtvarnou a pracovní činnost. Zadní část třídy je pokrytá kobercem a plní tak funkci herny, ve které probíhají různé aktivity a zároveň slouží jako místnost k odpočinku, kde se každý den připravují lehátka. Tyto důvody limitují uspořádání herny.

Třída Zajíčci

Třída „Zajíčci“ se nachází v prvním patře budovy školy, naproti ředitelny. Je určena dětem ve věku 3 – 5 let, věkové rozdělení dětí do tříd závisí na celkovém počtu dětí v jednotlivých věkových kategoriích v celé mateřské škole. Třída byla v roce 2023 vybudována z tělocvičny. Splňuje veškeré hygienické a bezpečnostní požadavky. Třída obdélníkového tvaru je prostorná, vybavená dostatečným množstvím vhodného nábytku, hraček, didaktických pomůcek, odpovídajících danému věku dětí. Do třídy se vchází z chodby školy, kde mají děti také šatnu k převlékání a toalety s umyvárnou. Přední část třídy je vybavená stoly k výtvarným a pracovním činnostem. V zadní části je koberec a třída tak plní funkci herny a zároveň slouží jako odpočinková místnost, kde se denně chystají lehátka pro děti k odpočinku. Třída vytváří dojem domácího prostředí.

Třída Sovičky

Třída „Sovičky“ se nachází v suterénu v bývalé školní družině. Třída je esteticky vybavena a splňuje hygienické požadavky. Třída je určena dětem ve věku 4 – 6 let (výjimečně do 7 let = děti s odkladem školní docházky), věkové rozdělení dětí do tříd závisí na celkovém počtu dětí v jednotlivých věkových kategoriích v celé mateřské škole. Třída je vybavená podestou, na které si děti hrají. Přední část je pokrytá kobercem a slouží jako herna. V zadní části jsou umístěny stolečky, které jsou určeny k tvoření a hrám u stolečků. Šatny dětí se nacházejí na chodbě budovy školy.

4.2 Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Do mateřské školy jsou přijímány děti ředitelkou školy dle zákona č.561/2004 Sb., O předškolním, základním, středním, vyšším a jiném vzdělání (školský zákon), vyhlášky č.14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání a směrnice č. 1 Kritéria pro přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání (trvalý pobyt, délka docházky dítěte, věk dětí). Veřejnost je o termínu zápisu předem informována prostřednictvím plakátu a tisku v místním zpravodaji. Výsledky jsou zveřejňovány na webových stránkách. O přijetí dítěte do MŠ rozhoduje ředitelka školy, rodiče informuje vydáním Rozhodnutí o přijetí dítěte do MŠ. Směrnicí je stanovena úplata za poskytované vzdělávání.

4.3 Povinné předškolní vzdělávání a distanční výuka

Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech v rozsahu čtyř hodin denně v čase od 8:00 – 12:00 hodin. Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin v souladu s organizací školního roku. Zákonný zástupce dítěte je povinen omluvit nepřítomnost dítěte ze vzdělávání nejpozději první den jeho nepřítomnosti, telefonicky, e-mailem, SMS zprávou, nebo osobně vždy s uvedením důvodů absence.

Pokud je z důvodu nařízení karantény nebo kvůli mimořádným opatřením KHS nebo plošným opatřením MZd zakázána přítomnost dětí v MŠ v posledním povinném roce vzdělávání, škola poskytuje pro tuto skupinu/třídu/oddělení vzdělávání výhradně distančním způsobem s ohledem na individuální podmínky jednotlivých žáků a to za pomoci přeposílání vzdělávacích materiálů rodičům emailem, telefonickými konzultacemi nebo osobním odběrem materiálů rodiči v MŠ, vždy po telefonické domluvě s pedagogem.

4.4 Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuální vzdělávání probíhá dle školského zákona. Rodičům je na začátku školního roku předán soubor činností a úkolů, které podporují rozvoj předškolních kompetencí. Aktivity vycházejí z ŠVP a jsou uspořádány podle integrovaných bloků, které korespondují s činnostmi dětí v mateřské škole.

Dítě v individuálním vzdělávání je povinno se dostavit do mateřské školy k ověření dosažených kompetencí. MŠ prověřuje, jakým způsobem je dítě vzděláváno, úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech uvedených v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Mateřská škola případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání dítěte. Způsob a termíny ověření, včetně náhradních termínů se stanoví tak, aby se ověření uskutečnilo v období od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku.

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Zaměření školy

- rozvíjet u dětí prosociální vztahy a postoje (jeden k druhému, úcta ke stáří)
- naučit děti uplatňovat získané znalosti a dovednosti (vstup do základní školy, porozumění pozitivním a negativním prožitkům, samostatnost, vyjadřovací schopnosti)
- vytvořit v dětech vztah k přírodě, prostředí, ve kterém žije (orientace ve známém prostředí, tradice obce, svátky, oslavy,.....)

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- Cílem našeho vzdělávacího programu je směřovat výchovu dětí k úctě k živé a neživé přírodě a lidem.
- Vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, společností s planetou Zemí.
- Rozvíjet u dětí sociální citlivost, respekt, toleranci a umět se přizpůsobit.
- Získat pozitivní vztah ke kultuře a umění.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Způsob učení je volen podle tématu a aktuálních podmínek.

Formy:

- Individuální
- Skupinové
- Frontální
- Kooperativní

- Organizační formy:
- Ve třídě
- Na vycházce
- Na zahradě MŠ
- Na louce
- V lese

Metody slovní:

- Monologické – vysvětlování, vyprávění
- Dialogické – rozhovor, diskuze, dramatizace
- Metody písemných prací – pracovní listy
- Práce s knihou, atlasem, encyklopedií – prohlížení, vyhledávání, ukázka

Metody názorně demonstrační:

- Pozorování předmětů a jevů
- Předvádění – předmětů, modelů, pokusů, činností

Metody praktické:

- Návčik pohybových a praktických dovedností
- Pracovní činnosti – modelování, práce s přírodninami
- Grafické a výtvarné činnosti

5.4 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Individuální plán vychází z vzdělávacích potřeb dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a je v souladu s ŠVP. Je navržen SPC a škola podle návrhu pracuje a realizuje vzdělávání. Na základě písemného doporučení a telefonické konzultace s SPC, učitelky zohledňují individuální vzdělávací potřeby dětí a posilují oslabené oblasti tak, aby byl zaměřen především na posílení a rozvoj slabších oblastí. Řízená pedagogická intervence je realizována každodenně v průběhu dopoledne, nebo v klidových činnostech po obědě ve třídě, nebo v kabinetě u učitelek. Doba trvání je cca 20 minut a je přizpůsobena potřebám dítěte. Tato intervence probíhá formou individuální péče speciálního pedagoga, asistenta pedagoga.

Individuální péče zahrnuje:

- manipulace s didaktickými pomůckami pro rozvoj jemné a hrubé motoriky
- rozvoj řeči prostřednictvím doprovodných říkadel a písniček
- posilování oslabených svalových skupin
- rozvoj pozornosti

Pro nadané děti jsou připraveny činnosti a programy obohacující učivo k uspokojení jejich vyšší úrovně stimulace.

Organizace vzdělávání nadaných dětí:

- individuální vzdělávací plány
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

- podnětné a bezpečné hračky a pomůcky vhodné pro dvouleté děti
- více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk
- dostatečný prostor pro volnou hru dětí
- vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, dostatečný odpočinek)
- podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami
- používání pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty dítěte
- uplatňování laskavě důsledného přístupu, který dítě pozitivně přijímá
- aktivní podněcování pozitivních vztahů, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou
- dle podmínek a možností školy, dostatečné překrývání pedagogů ve třídě

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Obsah standardu vzdělávání v naší mateřské škole je zpracován do tematického celku s motivačním názvem „Poznáváme svět kolem nás“. Z toho vycházejí témata, která představují ucelenou, uspořádanou a logicky navazující řadu bloků. Tyto bloky se rozpracovávají do dvoutýdenních podtémat a z nich plánujeme konkrétní činnosti a cíle třídního vzdělávacího programu respektujícího věkové složení dětí, jejich možnosti, zájmy. Vycházíme tak ze všech pěti oblastí daných RVP pro předškolní vzdělávání.

Tematické okruhy jsou zaměřeny na poznávání a vnímání světa kolem sebe ve všech jeho podobách a formách. Děti se učí vnímat přírodu a její změny v jednotlivých ročních obdobích, životní koloběh, rodinné zázemí člověka, rozpoznávat domácí a lesní zvířata, účastní se kulturních a společenských událostí, provázených tradicemi, oslavami a zvyky. V jednotlivých blocích pak dále děti získávají znalosti, dovednosti, schopnosti a kompetence pro další harmonický vývoj.

ŠVP PV „**Poznáváme svět kolem nás**“ je v souladu se školským zákonem a RVP pro předškolní vzdělávání.

Školní vzdělávací program obsahuje čtyři integrované bloky, které vycházejí z Rámcového vzdělávacího programu a do kterých si učitelky zařazují dvoutýdenní témata dle vlastního výběru. ŠVP PV je otevřený a pružně přizpůsobitelný pro práci s dětmi všech věkových skupin. Učitelkám nechává prostor pro zařazení námětů, které vyplynou ze spontánně vzniklých situací, z individuálních zážitků či nápadů dětí. Jednotlivá témata se mohou rozvrhnout na dva týdny, popř. týden opakování, evaluační záměry, přání dětí. Jednotlivé bloky se mohou v průběhu roku prolínat. Názvy integrovaných bloků jsou inspirovány jednotlivými ročními dobami, které jsou dětem blízké a srozumitelné.

Naše škola má nejlepší podmínky pro spojení života dětí s přírodou. Děti mohou denně na zahradě, loukách, nebo v lese pozorovat život v přírodě, změny spojené s ročním obdobím a učit se vnímat krásy přírody všemi smysly. Děti nepřebírají pouze hotové poznatky, či vědomosti, ale na mnohé musí přijít samy (sledováním, vyhledáváním, spoluprací).

6.1 Integrované bloky

6.1.1 1. IB. DARY PODZIMU – září, říjen, listopad

Charakteristika integrovaného bloku:

Podzimní blok v naší mateřské škole souvisí především s adaptací nově přijatých dětí, seznámení s prostory tříd, šaten, umyváren, jídelny a postupně se seznámí s učitelkami, kuchařkami a uklízečkami. Děti se seznámí s třídními pravidly k dodržování klidného a přátelského klimatu v celé MŠ. Dále se pak zaměříme na změny v přírodě, které nám přináší podzimní období, a to sklizeň a rozlišování ovoce, zeleniny. Vše podpoříme pobytem na čerstvém vzduchu k upevnění zdraví (vycházky, cvičení v přírodě, pobyt na zahradě MŠ). Budeme si všimati měnící se přírody kolem nás, proměn barev, velikostí a tvarů listů, různorodost plodů.

Vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

- rozvoj schopnosti sebeovládání
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- cvičení organizačních dovedností
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- aktivity podporující sblížení dětí
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- vědomě napodobit pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej pokynu
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- rozhodovat o svých činnostech
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho.
- spolupracovat s ostatními
- uplatňovat návyky základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

- všimát si změn a dění v nejbližším okolí, vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Klíčové kompetence:

- 1. soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů*
- 2. uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení*
- 3. klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá všeho, co se kolem děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit.*
- 4. řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého*
- 5. zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti*
- 6. průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalější komunikaci s okolím*
- 7. si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky*
- 8. projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost*
- 9. napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí*
- 10. se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim*
- 11. má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat*
- 12. spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat*
- 13. dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)*

6.1.2 2. IB. ZIMNÍ KOUZLENÍ – prosinec, leden, únor

Charakteristika integrovaného bloku:

Počátek zimního bloku se ponese ve znamení lidových tradic a obyčejů, navštíví nás svatý Mikuláš, společně oslavíme Vánoce a osvětlíme dětem podle pověstí, co se v té době kdysi dávno přihodilo. V novém roce se budeme věnovat Třem králům, oslavíme si společně karneval, seznámíme se s hudebními nástroji, budeme se věnovat zimním sportům, pokusům s vodou, sněhem a ledem, budeme společně sledovat změny v přírodě, trávit tak co nejvíce času venku a užívat si zimního skotačení.

Vzdělávací cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, při způsobivosti apod.)
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)

- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií

Očekávané výstupy:

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- sledovat očima zleva doprava
- poznat napsané své jméno
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)

- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

Klíčové kompetence:

- 1. má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije*
- 2. se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům*
- 3. řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost*
- 4. užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích*
- 5. ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog*
- 6. se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)*
- 7. komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou*
- 8. samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej*
- 9. se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské*

návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

10. se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

11. má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

12. se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění

13. chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nešikovnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

6.1.3 3. IB. JARNÍ PROBUZENÍ – březen, duben, květen

Charakteristika integrovaného bloku:

Jarní období je spojeno se znovuzrozením, oslavou jara, příchodem mláďat na svět, rozkvětem přírody, vůní stromů, květin, bzučením probouzejícího hmyzu. Budeme se věnovat knihám, pohádkám, děti se seznámí s dobrem a zlem, budou dramatizovat pohádky, vyhledávat pohádkové bytosti v knihách. Dále se v jarním období zaměříme na život u vody a ve vodě. Připomeneme si Den vody, Den Země a zaměříme svou pozornost na důležitost třídění odpadů s podporou získat povědomí o sounáležitosti ekologických problémů současnosti. Seznámíme se s tradicemi spojenými s Velikonocemi.

Vzdělávací cíle:

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka:

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- prohlížení a „čtení“ knížek
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní

- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat

- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dětskými srozumitelnými realitami o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané výstupy:

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Klíčové kompetence:

- 1. odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých*
- 2. si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem*
- 3. chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit*
- 4. ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku*
- 5. se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout*
- 6. dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky*
- 7. odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem*
- 8. chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá*
- 9. se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu*
- 10. se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci*
- 11. dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)*
- 12. chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování*
- 13. si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu*

6.1.4 4. IB. LETNÍ DOVÁDĚNÍ – červen

Charakteristika integrovaného bloku:

Letní období je charakteristické především blízcím se koncem školního roku, rozloučíme se se školáky, pojedeme společně na plánovaný výlet, budeme se věnovat prázdninám, především letním sportům, seznámíme se s možným nebezpečím, které můžeme potkat u vody, v lese, na silnici, v přírodě, ale i doma. Prioritou je co nejčastější pobyt venku, sledováním změn v přírodě, přenášení činností do exteriéru.

Vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- poznávání jiných kultur

Vzdělávací nabídka:

- konstruktivní a grafické činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)

- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

Očekávané výstupy:

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- chápat slovní vtip a humor
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted', dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- zorganizovat hru
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Klíčové kompetence:

- 1. se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění*
- 2. rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit*
- 3. ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní*
- 4. je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem*
- 5. ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit*

7 EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

Průběh a výsledky předškolního vzdělávání sledujeme, porovnáváme a vyhodnocujeme vnitřní evaluační systém tak umožňuje zlepšovat kvalitu pedagogické práce a podmínky, za kterých vzdělávání v naší MŠ probíhá.

Ve vztahu :

- k dítěti - vyhodnocujeme jeho individuální rozvoj (očekávané kompetence), jeho vývoj zaznamenáme do „Záznamu o dítěti“. Jde o důvěrný materiál, který slouží pedagogům k další práci
- k pedagogovi - vedoucí učitelka hodnotí kvalitu jeho práce. Sleduje pedagoga při práci s dětmi, analyzuje jeho práci, porovnává záměry TVP PV a RVP PV a zaznamenává v hospitačních záznamech. Hodnotí také činnosti pedagoga nad rámec prac. povinností.
- ke třídě – cílem je vyhodnocování třídního programu vzhledem k požadavkům ŠVP PV a potřebám dětí
- ke škole - vyhodnocujeme realizaci Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v souladu s RVP PV, vzdělávací proces, podmínky a výsledky, kterých škola dosahuje a kterými plánované cíle naplňuje

Evaluace vzdělávacího procesu:

- každodenní vyhodnocení konkrétních činností a her, individuální práce s dětmi - ústní formou provádí učitelka společně s dětmi vždy po ukončení činnosti, individuální hodnocení
- hodnocení jednotlivých integrovaných bloků – písemně vždy po skončení celého integrovaného bloku provedou obě učitelky
- celkové hodnocení – provádí vedoucí učitelka ve spolupráci s učitelkou vždy na konci školního roku

Hodnocení dětí:

- hodnocení chování dětí i celé skupiny, individuální rozvoj, relativní posun dítěte – provádí průběžně obě učitelky (záznamy o dětech – důvěrné!)
- každé dítě má své desky s výkresy, výrobky a pracovními listy, které se ukládají

Hodnocení pedagoga:

- sebehodnocení – provádí obě učitelky každý den rozbořem své práce, písemně na konci integrovaného bloku (co se povedlo, nepovedlo, co zlepšit, upravit, apod.)
- hodnocení učitelky - provádí zástupkyně ředitele MŠ na základě hospitací a pedagogických porad

Hodnocení podmínek:

- materiální a psychosociální podmínky hodnotí ředitelka MŠ i učitelky průběžně

Hodnocení spolupráce s rodiči:

- v závěru školního roku hodnocena spolupráce s rodiči - společné akce, účast rodičů na aktivitách školy, jejich pomoc při organizování výletů, apod. - hodnotí ředitelka MŠ na třídní schůzce
- během roku zjišťujeme názory rodičů na MŠ – naši práci, stravování, jiné připomínky a nápady formou osobních rozhovorů nebo dotazníkem.

7.1 Evaluační a časový plán školy

Oblasti evaluace:	Metody a techniky:	Časový harmonogram	Odpovědnost:
CO (oblast hodnocení)	JAK (postupy, prostředky, metody)	KDY (termín, časový plán)	KDO (odpovědní pracovníci)
1. Evaluace integrovaných bloků			
Zhodnocení naplnění stanovených záměrů zrealizované vzdělávací nabídky, stanovení případných opatření	Konzultace Pedagogické rady Záznamový arch	Po skončení IB 4 x ročně	učitelky
2. Evaluace témat			
Zhodnotit témata dle zajímavosti vzdělávací nabídky, dle návaznosti a dle časového rozvržení, zhodnotit naplnění cílů jednotlivých oblastí RVP PV	Záznamy do evaluační tabulky Konzultace Pedagogické rady	Po skončení tématu 2 x měsíčně	učitelky
3. Záznamy o rozvoji dětí			
Vytvořit přehledy o rozvoji, vývojových pokrocích dítěte	Diagnostické záznamy dítěte Pozorování Portfolio Rozhovor pedagogické rady	Diagnostika 2 x ročně Dle potřeby	učitelky
4. Naplnění cílů ŠVP			
Plnění stanovených cílů školy	Plány a akce školy Sběr materiálů hodnocení učitelů Konzultace Pedagogické porady se zápisem	Dle plánu průběžně	Učitelky Ředitelka školy Zástupce ředitele
5. Průběh vzdělávání			
Zhodnocení průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti ŠVP	Pozorování Vzájemné naslechy, hospitace Konzultace pedagogů Pedagogické rady – písemně do zápisu	Průběžně Průběžně Průběžně Dle plánu 2 x ročně Dle plánu	Učitelky Zástupce ředitele
6. Evaluace spolupráce s rodiči			
Informovanost o činnostech v MŠ Informovanost o výsledcích vzdělávání dětí Dotazník pro rodiče Úspěšnost zvolených metod a forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti v ŠVP PV	Rodičovské schůzky Nástěnky webové stránky Fotodokumentace Individuální rozhovory Konzultace s rodiči Dotazníková anketa Pedagogické rady	1 x ročně a dle potřeby průběžně dle zájmů rodičů a potřeb pedagogů dle potřeby dle plánu	Zástupce ředitele Učitelky Rodiče Ředitelka, zástupce ředitele, učitelky

7. Materiální podmínky			
Kvalita zařízení a vybavení MŠ, kvantita vybavení a spotřebního materiálu, využitelnost, dostupnost	Pozorování Pedagogické rady Hodnotící dotazník Výroční zpráva	Průběžně Dle plánu Dle potřeby 1x ročně	Ředitelka Zástupce ředitele Učitelky Ředitelka
8. Psychosociální podmínky			
Kvalita prostředí, adaptace dětí, respektování přirozených dětských potřeb, rovnost v postavení dětí, pravidla soužití, komunikace, pedagogický styl, podpora sociálního citění, vytváření vzájemných pozitivních vztahů	Vzájemné náslechy, hospitace	2 x ročně dle plánu	učitelky
	Sebehodnocení	ústně	učitelky
9. Personální oblast			
Hodnocení zaměstnanců z hlediska provozního zabezpečení (počet, úvazky) Hodnocení pedagogů z hlediska kvalifikace	Výroční zpráva hodnotící dotazník	1x ročně Dle potřeby	Ředitelka, učitelky, provozní pracovnice Ředitelka, učitelky, provozní pracovnice
10. Organizace			
Organizace života dětí, organizace vzdělávacího procesu	Pedagogické rady Hodnotící dotazník	Dle plánu Dle potřeby	Ředitelka, zástupce ředitele, učitelky, provozní pracovnice